

» Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu (MT. 4, 4) «

Adormirea Maicii Domnului

APOSTOL. FILIPENI 2, 5 – 11

Fraților, gândul acesta să fie în voi care era și în Hristos Iisus, Care, Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o știrbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ci S-a deșertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, și la înfățișare aflându-Se ca un om, S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, și încă moarte de cruce. Pentru aceea, și Dum-

nezeu L-a preînălțat și I-a dăruit Lui nume, care este mai presus de orice nume, ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești, și al celor de dedesubt. Și să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl.

EVANGHELIE. LUCA 10, 38 – 42; 11, 27 - 28

În vremea aceea a intrat Iisus într-un sat, iar o femeie, cu numele Marta, L-a primit în casa ei. Și ea avea o soră ce se numea Maria, care, așezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui. Iar Marta se silea cu multă slujire și, apropiindu-se, a zis: Doamne, oare nu socotești că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i, deci, să-mi ajute. Și răspunzând, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijești și pentru

multe te silești, dar un singur lucru trebuie: căci Maria partea cea bună și-a ales, care nu se va lua de la ea. Și, când zicea El acestea, o femeie din mulțime, ridicând glasul, I-a zis: Fericit este pântecul care Te-a purtat și fericit este pieptul la care ai supt! Iar El a zis: Așa este, dar fericiți sunt și cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el.

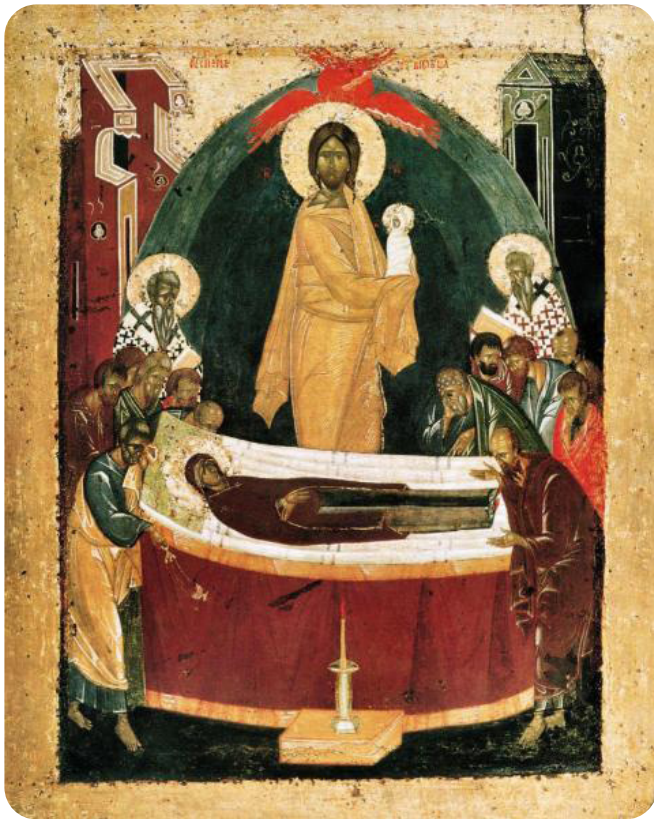
TÂLCUIRI

[De ce Sfânta Scriptură pomenește de vârsta Sarrei. Neprihănirea Sarrei prefigurează fecioria de-a pururi a Mariei. În Sfânta Scriptură totul este plin de sens. Oare mulți dintre noi se folosesc de lumina acestei făclii dumnezeiești?]

Sarra a trăit o sută douăzeci și șapte de ani. Aceștia sunt anii vieții Sarrei. (Fc. 23, 1)

Iau astăzi pentru cugetare acest mic fragment și aparent inutil din Sfânta Scriptură. Dacă veți fi atenți, veți vedea imediat că fragmentul nu este fără de folos și că este capabil să ne conducă spre cugetări însemnate, nestrăine și folositoare în ceea ce privește prezenta sărbătoare a Pururea Fecioarei. Dintre toate femeile din Sfânta Scriptură, Sarra este singura căre-

ia i se notează anii vieții. Care a fost scopul notării în această carte atât de important, menită răspândirii în neamul omenesc a cunoașterii lui Dumnezeu și a Mântuitorului Hristos? Pun această întrebare nu din curiozitate, ci pentru că asemenea întrebări sunt legate de marile întrebări privind vrednicia dumnezeiască și, în mod corespunzător, privind desăvârșirea Sfintei Scripturi. Aici este vorba despre tăria credinței în Sfânta Scriptură și despre folosirea mântuitoare a acestei Scripturi. Așadar, care a fost scopul notării anilor Sarrei în Sfânta Scriptură? Să spunem oare că așa s-a întâmplat? În acest fel denigrăm valoarea acestei Scripturi și ne îndoim de adevărul ei. Unde treburile merg la întâmplare, acolo este greu să recunoști chiar și înțelepciunea limitată omenească. Cu atât mai mult acolo unde lucrează înțelepciunea

Adormirea Maicii Domnului

dumnezeiască, nemărginită, nimic nu trebuie să fie la întâmplare. În Sfânta Scriptură este notată mereu cronologia patriarhilor, care au trăit înainte de potopul universal și după acesta, până la începutul semințiilor și împărățiilor cunoscute, și este lesne de observat că acest lucru nu se face întâmplător. Din cronologia patriarhilor se alcătuieste cronologia generală a primelor timpuri ale lumii; și în acest fel foarte simplu sunt respinse opiniile păgâne despre perioadele îndelungate mitice sau chiar despre veșnicia acestei lumi văzute. Astfel, însemnarea aridă și aparent inutilă a anilor lui Adam, ai lui Set etc. are evident legătură cu cel mai important obiect al Scripturii - cunoașterea lui Dumnezeu cel adevărat, Creatorul lumii. Acest exemplu ne îndeamnă să căutăm și în notarea anilor Sarrei ceva vrednic de cartea lui Dumnezeu. **Sarra a trăit o sută douăzeci și șapte de ani. Aceștia sunt anii vieții Sarrei.** Din această cronologie aflăm că după nașterea binecuvântată a lui Isaac, pe când avea nouăzeci de ani, Sarra a mai trăit treizeci și șapte de ani. De ce într-un timp atât de îndelungat nu a mai avut fii? Căci, deși este drept că Avraam și Sarra au devenit capabili la bătrânețe să nască pe Isaac prin binecuvântarea minunată a lui Dumnezeu, binecuvântarea nu a încetat prin această naștere, iar rodnicia trezită în mod miraculos a conti-

nuat, după cum se vede din faptul că Avraam a avut cinci fii după moartea Sarrei, de la Chetura. Pentru ce deci Sarra nu a născut vreme de treizeci și șapte de ani, după ce mai înainte a cerut **să dobândească copii** (Fc. 16, 2) fie și de la o roabă? Ca răspuns nu poate fi altă presupunere decât faptul că Sarra a făcut aceasta din iubire față de înfrânare și neîntinare. Prin acest gând nu înjosesc pe tatăl credincioșilor, patriarhul Avraam. **Dar fiecare**, cum spune Apostolul anume în privința căsniciei, **are de la Dumnezeu darul lui: unul așa, altul într-alt fel** (1 Cor. 7, 7). Avraam a vrut să se folosească de mărinimia și belșugul binecuvântării lui Dumnezeu și de aceea a născut fii și după Isaac. Sarra, primind acest fiu binecuvântat, a căpătat prin el împlinirea tuturor dorințelor și nu a năzuit la mai mult. Acum vedeți că numărarea anilor Sarrei nu este un calcul inutil. Acesta arată în persoana ei o însușire înălțătoare și rară, îndeosebi în vremurile Vechiului Testament - iubirea de neprihănire feciorească și înfrânarea față de viața conjugală. Să îndrăznim să extindem mai departe presupunerile noastre sub călăuzirea observației apostolice: **Și toate acestea**, adică toate întâmplările **părinților noștri**, descrise în cărțile Vechiului Testament, **li s-au întâmplat acestora, ca preînchipuiri ale viitorului, și au fost scrise spre povățuirea noastră** (1 Cor. 10, 11). Se cunoaște că Isaac a fost chipul lui Hristos; de aceea este potrivit faptul că mama lui Isaac a fost chipul mamei lui Hristos. Prin chipul nedesăvârșit — cum nedesăvârșit este orice lucru vechitestamentar față de cel nou-testamentar și orice preînchipuire față de închipuire (model), în afară de unicul chip desăvârșit și necreat al Dumnezeului nevăzut - cu toate acestea, prin chipul vrednic de luat în seamă, asemănător și convingător se recunoaște și se proslăvește Înțelepciunea, care a conturat chipul cel adevărat cu mult înainte de a apărea modelul. Fecioara care naște este o apariție fără rod în sens strict, iar, pe cât este cu puțință, ea este preînchipuită de cea care naște împovărată de ani, neroditoare fiind. Fecioria după naștere este, de asemenea, o stare fără seamăn pentru natura fiicelor Evei, dar, pe cât este cu puțință, ea este preînchipuită de Sarra, după singura ei rodire binecuvântată, rodire de care se înstrăinează până la moartea sa. Și cât de iscusit este conturat acest chip al Pururea Fecioarei Maria în descrierea vieții Sarrei! Dacă s-ar fi scris că Sarra nu a voit să aibă alt fiu, nu ar fi fost înțeleasă. Ar fi judecat-o femeile vechitestamentare împătimate

să nască copii, cu toate că sunt împătimate justificat pentru acele vremuri, când omenirea cerea stăruitor nașterea Hristosului. Ce face scriitorul înțelepțit de Dumnezeu? El notează timpul nașterii lui Isaac și timpul morții Sarrei. Cititorii vechitamentari nu se pot îndoii de sensul acestora, iar noi vedem că acestea sunt scrise pentru îndrumarea noastră, ca să ne arate chipul călăuzitor al Pururea Fecioarei Maria și să ne transmită ideea că, din vechime, acei oameni care au născut copii prin binecuvântare deosebită au simțit vrednicia și înălțarea fecioriei creștine. Iată, fraților, unul dintre exemplele obișnuite din Sfânta Scriptură, atât de infim, care include adevăruri povățuitoare și taine negrăite. Ce să mai spunem de valoarea capitolelor întregi ale Scripturii? Ce să mai spunem de întreg conținutul cărților dumnezeiești? Cu adevărat, Doamne, **poruncit-ai cu dreptate mărturiile Tale și cu tot adevărul** (Ps. 118, 138). **Minunate sunt mărturiile Tale, pentru aceasta le-a cercetat pe ele sufletul meu. Arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pe prunci** (Ps. 118, 129-130). Cu adevărat, **fericit bărbatul**, pentru care **legea Domnului e voia lui și la legea Lui va cugeta ziua și noaptea** (Ps. 1, 2).

Merg mai departe pe terenul vieții pământești a lui Iisus și a Mariei. Unde slava apare mai mare, acolo nu apare nicidecum Maria, ca, bunăoară, la intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim, iar unde apare Mama Domnului, acolo nu este întâmpinată cu slavă, ca, de pildă: (In 19, 25). Să urmărim după Cel răstignit prin deschizătura Mormântului în slava Celui înviat. Nu numai primul Său ucenic după credință, ci și ultimul slăvește dumnezeirea Lui: **Domnul meu și Dumnezeul meu** (In 20, 28)! După slava Învierii Domnului urmează noua slavă dumnezeiască a Înălțării Lui la cer. Caut un om, o faptă, un cuvânt, în care măcar acum să apară slava Mamei Domnului meu, care, ce-i drept, este vestită încă foarte devreme, numai că fără martori și fără urmări, de dreapta Elisabeta. Caut și nu găsesc. **Toți aceștia**, într-un cuget - se scrie despre apostoli după înălțarea Domnului - **stăruiau în rugăciune împreună cu femeile și cu Maria, mama lui Iisus** (Fapte 1, 14). Ce relatare neașteptată! Nu numai după apostoli, ci chiar după anumite femei necunoscute, abia în final se aduce aminte să se numească **Maria, mama lui Iisus**. Ce înseamnă aceasta? Păzește-mă, Doamne, să îngădui un asemenea gând, jignitor nu numai pentru Preasfânta fecioară, dar și pentru Sfântul Evan-

ghelist Luca! Ce înseamnă aceasta? Faptul că Sfântul Luca scrie în cartea Faptelor Apostolilor cum s-a purtat Preasfânta Fecioară între Apostoli; ea, deși după înălțimea harului, în duh, a cârmuit nevăzut soborul Apostolilor, după smerenia inimii, în trup, văzut, nu și-a îngăduit nici un fel de slavă, nu a folosit nici un fel de avantaje. S-a pus în rând cu alte femei, le-a învățat pe ele prin pilda sa, ceea ce după aceea le-a învățat Apostolul Pavel cu cuvântul: **Femeile voastre să tacă în biserică** (1 Cor. 14, 34). **Femeia să se învețe în liniște, cu toată ascultarea. Nu îngădui femeii să învețe pe altul** (1 Tim. 2, 11-12). Acum să privim la alt tărâm, nemărginit în întinderea lui, dar atât de lesne de văzut în luminozitatea lui, care s-a deschis pentru Preasfânta Fecioară prin adormirea ei. Cât de repede s-a săvârșit aceasta: soborul apostolilor, cum spune Predania, a fost adunat de pretutindeni de către Duhul lui Dumnezeu nu atât ca să deplângă, cât ca să prăznuiască înmormântarea ei. Cum mai înainte necredința lui Toma s-a preschimbat în mărturia vrednică de încredere a Învierii lui Hristos, tot așa acum, încredințarea lui Toma se preschimbă într-un mijloc de proslăvire a înălțării Maicii Domnului - tot ascunsă, cum ascunsă a fost viața ei pe pământ. După ce a primit slava lui Dumnezeu în ceruri, din acest moment ea nu mai refuză nici slava omenească pe pământ, mai înainte nepotrivită pentru smerenia ei, acum folosite și binefăcătoare pentru trăitorii pe pământ. Slava ei a avut și dușmanii proprii, asemeni slavei lui Hristos, dar în această vrăjmășie se află cu atât mai mult puterea dumnezeiască a harului, încât vrăjmășii nu îi sunt atât piedică, cât mijloc de dobândire a țelurilor Sale. Ce nu au făcut ereticii, care s-au străduit atât de viclean și semeț să răpească Preasfintei Fecioare Maria înalta numire de **Născătoare de Dumnezeu**? Faptul că Biserica Ortodoxă, păzindu-se de vicleniile și obrăznicile lor, a început să proslăvească cu și mai mare râvnă pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, încât acum în Biserică nu este nici o singură zi, nici o singură slujire, care să nu fie **împodobite cu slava ei dumnezeiască**.¹ **Și aceasta nu este pur și simplu o ceartă de vorbe a ortodocșilor împotriva ereticilor, ci o luptă reală a puterilor duhovnicești și biruința finală a puterii lui Hristos asupra puterii vrăjmașilor. Căci gurile slăvitoare ar osteni pe parcursul veacurilor, dacă în sprijinul glasului rugăciunilor și cuvintelor de laudă nu ar veni Preasfânta Născătoare**

1 Vezi slujba Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Irmos; cântarea 1 a primului canon al praznicului (n. editorului rus).

re de Dumnezeu cu ajutorul ei mare, aducând sufletelor credincioase pe Hristos cu harul Său, așa cum apare ea în icoanele noastre sfinte, purtându-L pe brațe. Bucură-te, binecuvântată! Slava Ta, Vrednica Domnului, luminează minunile dumnezeiești!

Iată, fraților, ce văd eu astăzi, având rang bisericesc și datoria slujirii și străjuirii credinței, când cuget la mormântul Preasfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu. Dar unde duce această cugetare? Căci cugetarea cucernică nu trebuie să fie trândavă, ci stăruitoare. În așa fel ca pilda vieții ei ascunse să ne însoțească și să înțelegem, să primim și să plinim prin faptă învățătura lui Hristos: Să nu te arăți oamenilor..., ci Tatălui tău Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție (Mt. 6, 18). Silește-te, fă bine, slujește lui Dumnezeu, dar păzește-te ca faptele tale, virtuțile tale, binefacerile tale să nu fie dezvăluite în fața oamenilor fără să fie nevoie, după bunul tău plac, mulțumit de sine, plin de îngâmfare; să ÎL ai pe Dumnezeu martorul conștiinței tale, iar El va fi răsplătorul tău pentru tot ce faci sau rabzi pentru El, fără să fii luat în seamă de oameni. Domnul povățuiește păstrarea tainei, în primul rând, pentru lucrările iubirii de oameni: Tu însă, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta (Mt. 6, 3). În al doilea rând, pentru lucrările evlaviei: Când te rogi, intră în camera ta și, închizând ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns (Mt. 6, 6). În al treilea rând, pentru lucrările înfrânării și omorării trupului: Să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău Care este în ascuns (Mt. 6, 18). Așadar, El învață taina modestiei și smereniei pentru toate îndatoririle omului față de Dumnezeu, față de aproape și față de sine - pentru orice faptă bună, pentru toate lucrările Legii. Se va spune: dar cum se va plini cuvântul lui Hristos - Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri (Mt. 5, 16)? Să nu aveți grijă, cuvântul lui Dumnezeu se plinește de la sine și nu trebuiește ajutorul vostru. Este spus: să lumineze lumina voastră, de la sine, natural, cum luminează orice lumină; nu este spus: demonstrați lumina voastră în văzul tuturor. Faptele bune sunt fapte ale luminii naturale. Faceți totul în ascuns - lumina luminează când și cât poruncește Dumnezeu Dătătorul de Lumină. Necazul este că, dacă faceți fapte ale întunericii, rele, firește

că nu va fi lumină de la acestea și Dumnezeu nu va fi proslăvit prin acestea.

Ar mai putea spune cineva: atunci cum de se fac rugăciuni sau se propovăduiește în Biserică, dacă faptele cucernice trebuie făcute în ascuns? Ca să răspundem la aceasta, amintim că în aceeași învățătură, în care Mântuitorul nostru vorbește despre rugăciunea în taină, vorbește și despre darul care se aduce la altar: dacă îți vei aduce darul tău la altar (Mt. 5, 23); iar aceasta se întâmplă în timpul serviciul divin deschis și sărbătoresc. Prin aceasta se vede că, prin învățătura despre rugăciunea în ascuns, nu se suspendă îndatorirea de a lua parte la slujba bisericească de obște. Dar și în acest caz este nevoie de o anumite precauție, ca să nu apară oamenilor vanitos, ci să stai smerit înaintea Tatălui Ceresc, Cel ce este în ascuns. Dacă, stând în biserică, săvârșești fapte de evlavie, comune tuturor celor prezenți, dar te străduiești să stăpânești sau să faci nebagate în seamă emoțiile deosebite ale evlaviei, suspinele sau strigătele gata să răbufnească, lacrimile gata să curgă, în această situație, chiar și într-o adunare mare, să te înfățișezi ascuns Tatălui tău, Cel ce este în ascuns.

Să ne gândim, fraților, cât de urât, de apăsător și de nefolositor este să trăim numai în văzul lumii, cum fac mulți în viața morală, cea obștească și cea casnică. Arată totul, demonstrează totul ca la expoziție, trâmbițează despre toate, proclamă orice lucrare cât de mărunță, așa cum găina își laudă oul nou făcut. Dar, cotcodăceala găinii este mai cu temei, ea vestește oul, care s-a făcut cu adevărat și care rămâne, în timp ce vanitoșii vestesc ceea ce nu există sau stârpesc prin cotcodăceală ceea ce au cotcodăcit. De pildă, se face o faptă de binefacere: este bine cât aceasta există. Dar dacă cel care a făcut-o se laudă cu ea, atunci cauza bună dispare. Acum iese la iveală că nu este bine în inima lui, ci acolo este făloșenie. Nu există binele nici măcar în ochii celorlalți oameni, căci și ei sunt cuprinși de vanitate și slăvesc cauza făloșului. Mai ales, nu există aici bine înaintea lui Dumnezeu. El nu a îngăduit pe vanitoși, când a spus: Și-au luat partea lor (Mt. 6, 2. 5. 16).

Creștine! Să fii, iar nu să pari; iată una din cele mai importante rânduieli pentru tine. Să cunoști demnitatea neasemănată a cinstei modeste, pașnice, ascunse. Aceasta este pentru pământ ascunsă, pentru că ea este din plămadă cerească și există pentru cer. Să o

săvârșești în taină și să o păzești de ochii omenești, adesea necurați și care dăunează curăției ei, dar să o înfățișezi cu grijă și neobosit ochiului curat și curățitor al lui Dumnezeu. Și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție. Amin

(Fragment din Cuvântul la praznicul Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, al sfântului Filaret Mitropolitul Moscovei (1831), **Sfântul Filaret al Moscovei**, Predici și Cuvântări alese, trad, Radu Părpăuță, Doxologia, 2014 pagg. 279 - 298)

CUVÂNT DE LA PĂRIȚI

Toate vorbesc despre Fecioara care e scopul lor

Căci pe fericita Fecioară au cântat-o și profeții și in-suflările și cuvintele profeților; și dacă era ceva sfânt: cortul, chivotul și celelalte ale lui Moise pentru care se mândreau evreii, dincolo de numele lor acestea prefigurau minunea Fecioarei. Fiindcă ele erauenerate și au fost făcute de la început numai ca să o schițeze și arate mai dinainte oamenilor. Și ce spun? Toate laudele care au fost cântate pentru oameni sau cu care a lăudat cineva neamul omenesc sau pe cineva anume, trebuie socotite că sunt pentru Fecioara. Căci nu este lucru bun, mic sau mare, care se poate auzi frumos, pe care să nu-l fi introdus această nouă mamă și nașterea ei nouă, nu numai când s-au făcut, dar și înainte de a se fi făcut prin aceea că urmau să se facă. Căci dacă facem toate ca să ne îmbogățim în Dumnezeu, și acesta e scopul tuturor lucrurilor noastre bune, iar acest lucru n-a fost cu puțință oamenilor fără harurile Fecioarei, cum oare nu se raportează la Ea toate, astfel încât, dacă e ceva demn de laudă la oameni, cauza laudelor să fie Ea, cauza tuturor lucrurilor bune din noi să fie unirea cu Dumnezeu, iar cauza acesteia Fecioara? De aceea mult-cântată e pentru neamul omenesc cauza întregii podoabe, a întregii venerații și a imnelor, iar toată lauda trebuie raportată la Ea

singură; ba chiar tot pe fericita se cade să o recunoaștem drept cauză a faptului că rămânem și suntem în general oameni.

Fecioara, scopul creației

Nu numai aceasta însă, ci și cerul, pământul și soarele și tot ce este a venit la existență fericită și la existența în genere pentru Fecioara, așa cum pomul există pentru rod. Iar dacă pentru rod vorbim de bine pomul, iar cine se bucură de acesta a lăudat și rodul, cine nu știe că toată maiestatea, grația și podoaba celor ce sunt, „**de este o virtute și de este o laudă**”, potrivit cuvântului lui Pavel (Flp 4, 8), se cuvin numai Fecioarei? Astfel încât s-ar putea spune că judecata pe care a rostit-o Dumnezeu despre acestea spunând că sunt bune/frumoase și încă bune/frumoase foarte [Fc 1, 31], e un elogiu adus Fecioarei.

(Fragment din cuvântul sfântului Nicolae Cabasila la preaslăvita Adormire a Preasfintei Doamnei noastre de Dumnezeu Născătoarea, extras din - **Maica Domnului în teologia secolului XX și în spiritualitatea isihastă a secolului XIV: Grigorie Palama, Nicolae Cabasila, Teofan al Niceei**, Diac. Ioan I. Ică jr, Deisis 2008, pag. 476

GÂNDUL ZILEI

Maica Domnului, în a treia zi după fericita ei adormire, a înviat, și astăzi se află în cer cu sufletul și cu trupul. Ea însă nu doar că se află în cer, ci împărățește în ceruri. Ei i s-a dat osebă putere și osebă îndrăzneală să mijlocească înaintea lui Dumnezeu pentru omenire. Sfânta Biserică vine cu cereri la toți marii

plăcuți ai lui Dumnezeu, la toți sfinții și arhanghelii, spunându-le lor: „Rugați-vă pentru noi”, însă doar către Maica Domnului ea folosește cuvintele : „Mântuiește-ne pe noi”

(Sfântul Ignatie Brincianinov)

CÂNȚAȚI DOMNULUI TOT PĂMÂNTUL!

Troparul

„Întru naștere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viață, fiind Maica vieții, și cu rugăciunile tale izbăvești din moarte sufletele noastre.”

Condacul (glasul 2)

Pe Născătoarea de Dumnezeu, Ceea ce este în rugăciuni Neadormită și Folosință, Nădejdea cea Neschimbată, mormântul și moartea nu au ținut-o. Căci, ca pe Maica Vieții, la viață a mutat-o Cel Ce S-a sălășluit în pântecul ei cel pururea Fecioresc.